

عنوان مقاله:

نقش قرارداد در تحقق داوری اجباری در نظام حقوقی ایران

محل انتشار:

پژوهشنامه بازرگانی، دوره 26، شماره 104 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 35

نویسندگان:

اکبر میرزائزاد جویباری - دانشیار گروه حقوق خصوصی، موسسه عالی آموزش و پژوهش مدیریت و برنامه ریزی، تهران، ایران

اویس رضوانیان - استادیار گروه حقوق خصوصی، موسسه عالی آموزش و پژوهش مدیریت و برنامه ریزی، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

اگرچه داوری اجباری در نظام های حقوقی مختلف، از جمله حقوق ایران، پدیده جدیدی نیست، اما اجبار به داوری از طریق الزام به درج آن در قرارداد نهادی است که طی سال های اخیر در نظام حقوقی ایران پدیدار شده و در نظام های حقوقی دیگر مسبوق به سابقه نمی باشد. یکی از مشخص ترین نمونه های این نوع الزام از طریق قرارداد را در ماده ۲۰ قانون برنامه سوم توسعه (تنفیذی در ماده ۳۰ قانون نحوه اجرای سیاست های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی مصوب ۱۳۸۷)، می توان یافت که تصریح می کند داوری موضوع این قانون باید به عنوان شرط در قرارداد واگذاری سهام و اموال دولت در فرایند خصوصی سازی درج شده و به امضای طرفین برسد. این الزام قانونگذار، علاوه بر تمامی پرسش های معمول در خصوص داوری اجباری، پرسش های دیگری را نیز در باب ماهیت و آثار این نوع داوری برمی انگیزد. در پژوهش حاضر، پس از بررسی پیشینه موضوع در نظام حقوقی ایران و مطالعه تطبیقی آن با چند نظام حقوقی دیگر و همچنین تلاش برای کشف دلیل یا دلایل این شیوه بدیع قانون گذاری، با تمرکز بر ماده ۲۰ قانون برنامه سوم توسعه به عنوان فرد اجلی متضمن این شکل از داوری اجباری، به این پرسش مبنایی پرداخته می شود که آیا صلاحیت هیئت داوری موضوع قانون مورد بحث ناشی از اراده قانون گذار است یا آن را باید حاصل توافق طرفین تلقی نمود. پاسخ نگارندگان به این پرسش این است که بنا به دلایل متعدد داوری های اجباری از طریق الزام به درج در قرارداد را نباید قراردادی محسوب کرد و باید آن ها را در شمار داوری های اجباری معمول -از طریق قانون گذاری- به شمار آورد.

کلمات کلیدی:

داوری اجباری / داوری خصوصی سازی / داوری قراردادی / داوری بین المللی / رضایت

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1580090>

